

14.04.2026 r.

Podmiot wnoszący petycję:

[REDACTED]

[REDACTED]

Adresat:

Minister Sprawiedliwości

PETYCJA W INTERESIE PUBLICZNYM

dotycząca transparentności komunikacji, rzetelności danych oraz wyjaśnienia nieścisłości w piśmie z dnia 23 marca 2026 r. (sygn. DWOiP-VI.0512.1.2026)

Działając na podstawie art. 2 oraz art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, niniejszym składam petycję w interesie publicznym. Petycja ma na celu ochronę praw obywateli do rzetelnej informacji publicznej oraz zapewnienie realnej kontroli nad organami egzekucyjnymi i upadłościowymi.

KLAUZULA DOT. OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH:

Na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy o petycjach, niniejszym **nie wyrażam zgody na ujawnienie moich danych osobowych** (imienia, nazwiska oraz adresu) na stronie internetowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości ani w Biuletynie Informacji Publicznej w związku z publikacją treści petycji. Żądam pełnej anonimizacji moich danych w publikowanym dokumencie.

TREŚĆ PETYCJI I PYTANIA O DANE

Wnoszę o wyjaśnienie szeregu nieścisłości i sformułowań zawartych w piśmie Ministerstwa o sygn. DWOiP-VI.0512.1.2026 (pismo Pana Dyrektora DWOiP Piotra Raczkowskiego stanowiące odp. na inną petycję), które w ocenie opinii publicznej są ogólnikowe i nie poparte twardymi dowodami:

1. **Nadzór judykacyjny:** Proszę o podanie konkretnych danych, na podstawie których Ministerstwo twierdzi, że nadzór ten jest „stały”, np. ile kontroli rocznie statystycznie przypada na jedną kancelarię komorniczą?
2. **Zatarcie charakteru funkcji:** Proszę o wyjaśnienie mechanizmu, w jaki sposób objęcie ustawą AML (przeciwdziałanie praniu pieniędzy) miałyby doprowadzić do „zatarcia charakteru funkcji” komornika. Czy Ministerstwo posiada analizy prawne potwierdzające tę tezę?

3. **Kolizja GIIF vs Sąd:** Proszę o wskazanie danych i opinii prawnych, które dowodzą, że nadzór Generalnego Inspektora Informacji Finansowej pozostaje w realnej kolizji z nadzorem sądowym.
4. **Operacje księgowo:** Ministerstwo twierdzi, że operacje komornika mają odzwierciedlenie w księdze pieniężnej. Czy Ministerstwo dysponuje danymi o skali nieprawidłowości finansowych wykrywanych podczas kontroli? Czy każda operacja księgowo faktycznie podlega automatycznej ocenie sądu (w trybie judykacyjnym)?
5. **Poziom ryzyka AML:** Na podstawie jakich źródeł Ministerstwo ustaliło „rzeczywisty poziom ryzyka AML” w odniesieniu do komorników i syndyków? Proszę o podanie dat i wyników tych analiz.
6. **Zagrożenia systemowe:** Proszę o konkretne opisanie „szeregu zagrożeń”, o których mowa w piśmie. Jakie dane posłużyły do sformułowania wniosku o „nadmiernym obciążeniu kancelarii”?
7. **Działalność kryminalna a nadzór:** Jak Ministerstwo odnosi się do udowodnionych sądownie przypadków przestępczej działalności komorników (np. słynna sprawa „traktora” lub przywłaszczenia majątku uczestników postępowania) w kontekście twierdzenia o sprawności „stałego nadzoru judykacyjnego”? Proszę o statystyki spraw karnych i dyscyplinarnych wobec tych grup zawodowych za lata 2020-2025. Wybrane przykłady szeroko opisywane przez media ogólnopolskie:

a/

<https://www.gov.pl/web/po-legnica/wyrok-skazujacy-komornika-za-kradziez-pieniedzy-klientow>

b/

<https://www.radiowroclaw.pl/articles/view/158106/Komornik-sadowa-oszukala-kliento-w-na-prawie-300-tysiecy-zlotych-Znamy-ostateczny-wyrok-w-jej-sprawie>

c/

<https://www.gov.pl/web/po-legnica/wyrok-skazujacy-wobec-komornik-sadowej-z-lubin-a>

d/

<https://www.prawo.pl/prawnicy-sady/komornik-z-dzialdowa-skazany-na-2-5-roku-wiezienia.183226.html>

e/

<https://plus.gloswielkopolski.pl/poznan-byly-komornik-skazany-na-ponad-trzy-lata-wiezienia-michal-r-winny-przywlaszczenia-32-mln-zl/ar/13736546>

f/

<https://tvn24.pl/lodz/lodz-byly-asesor-komorniczny-michal-k-skazany-w-2014-roku-zab-ral-ciagnik-rolnikowi-z-mlawy-st7065801>

8. **Trend unijny:** Europa idzie w stronę pełnego objęcia zawodów prawniczych nadzorem AML.

a. Kraje, w których te grupy są już objęte nadzorem

W wielu krajach UE komornicy i syndycy są traktowani jako osoby wykonujące zawód prawniczy o wysokim ryzyku, podobnie jak notariusze czy adwokaci:

- Francja: Komornicy sądowi (*Commissaires de justice*) są tam instytucjami obowiązanymi. Podlegają rygorystycznym procedurom sprawdzania pochodzenia środków, a ich organem nadzorczym w tym zakresie jest Krajowa Izba Komornicza pod kontrolą Ministerstwa Finansów i jednostki TRACFIN (odpowiednik polskiego GIIF).
- Belgia: Syndycy i komornicy są objęci ustawą AML. Muszą raportować podejrzane transakcje do odpowiednika GIIF i stosować środki bezpieczeństwa finansowego (identyfikacja klienta, beneficjenta rzeczywistego).
- Włochy: Profesje te (w szczególności syndycy/zarządcy masy upadłości) są włączone do systemu AML ze względu na ich udział w obrocie dużymi masami majątkowymi.
- Hiszpania: System nadzoru obejmuje "wolne zawody prawnicze", w tym osoby uczestniczące w procedurach windykacyjnych i likwidacyjnych.

b. Przełomowy "Pakiet AML" Unii Europejskiej (2024/2026)

Argumentacja o "zatarciu charakteru funkcji" staje się nieaktualna w świetle nowego rozporządzenia UE:

- W maju 2024 roku Rada UE zatwierdziła nowy Pakiet AML (m.in. Rozporządzenie 2024/1624).
- Nowe przepisy dążą do pełnej harmonizacji. Unia uznaje, że każdy podmiot, który zarządza aktywami osób trzecich lub pośredniczy w obrocie nieruchomościami i dużymi kwotami pieniędzy, musi być instytucją obowiązaną.
- Argument o "nadzorze judykacyjnym" jako wystarczającym jest przez organy UE (takie jak nowo powstały urząd AMLA) odrzucany, ponieważ nadzór sądowy bada proces, a nadzór AML bada pochodzenie pieniędzy.

c. Podsumowanie:

Należy podnieść, że:

- Francja i Belgia jakoś nie widzą "zatarcia charakteru funkcji" komornika mimo objęcia go AML. Wręcz przeciwnie – wzmacnia to transparentność i prestiż zawodu.
- Kolidacja GIIF z sądem to mit. W krajach zachodnich GIIF kontroluje przepływy finansowe, a sąd procedurę egzekucyjną. Są to dwa niezależne, uzupełniające się systemy.
- Ryzyko AML u komornika: Komornik sprzedaje nieruchomości i ruchomości (np. luksusowe auta). Pranie pieniędzy może nastąpić poprzez podstawione osoby kupujące na licytacjach za środki z przestępstwa. Jeśli komornik nie ma obowiązku AML, nie sprawdza, skąd licytant ma 500 000 zł na dom.

9. Trend światowy: W krajach wysoko rozwiniętych (G20) jest jednoznaczny trend: **profesje prawnicze, które mają kontakt z obrotem gotówkowym lub zarządzaniem majątkiem osób trzecich, są sukcesywnie włączane do systemów AML.** Argumentacja polskiego Ministerstwa Sprawiedliwości o "wyjątkowości" komornika jako organu

egzekucyjnego, który rzekomo nie może podlegać rygorom AML, jest w skali globalnej coraz trudniejsza do obrony.

a. Standardy FATF

Kluczowym graczem jest **FATF** (Financial Action Task Force) – organizacja ustalająca standardy walki z praniem pieniędzy dla krajów G20. FATF klasyfikuje komorników, syndyków, adwokatów i notariuszy jako **DNFBPs** (*Designated Non-Financial Businesses and Professions*).

- **Zalecenie FATF:** Każdy, kto zarządza pieniędzmi klienta, pośredniczy w kupnie/sprzedaży nieruchomości lub zarządza masą upadłościową, **powinien być instytucją obowiązaną**.
- **Trend:** Odchodzi się od "zaufania do statusu urzędnika" na rzecz "nadzoru nad procesem finansowym".

b. Kraje poza UE:

- **Wielka Brytania (Insolvency Practitioners & Enforcement Officers):** Brytyjskie przepisy *Money Laundering Regulations* nie przewidują taryfy ulgowej dla organów egzekucyjnych. Każdy syndyk (*Insolvency Practitioner*) musi być zarejestrowany jako podmiot podlegający rygorom AML i zgłaszać podejrzenia do **National Crime Agency (NCA)**. Brytyjczycy uznają, że brak kontroli nad masą upadłościową byłby "otwartą bramą" dla kapitału z przestępstw.
- **Kanada (Trustees in Bankruptcy):** Kanadyjski system **FINTRAC** obejmuje syndyków jako podmioty wysokiego ryzyka. Kanadyjczycy wyszli z założenia, że procesy likwidacji firm i sprzedaży majątku są szczególnie podatne na pranie brudnych pieniędzy przez zagraniczne kartele i grupy przestępcze, dlatego syndyk ma ustawowy obowiązek badania źródła pochodzenia funduszy.
- **USA (Bankruptcy Trustees):** Mimo innego systemu prawnego, powiernicy upadłościowi w USA działają pod nadzorem regulacji federalnych dotyczących przeciwdziałania przestępstwom finansowym. Są zobowiązani do raportowania do organów ścigania wszelkich podejrzeń o ukrywanie majątku lub wprowadzanie do masy upadłości środków z nielegalnych źródeł (zgodnie z rygorami *Bank Secrecy Act*).

c. Podsumowanie:

- **Standard globalny:** Trendem w krajach G20 jest "ściganie pieniądza", a nie "ufanie pieczętce". Status komornika jako organu władzy publicznej nigdzie poza Polską nie jest używany jako wymówka do zwolnienia z walki z praniem pieniędzy.
- **Brak "kolizji":** W powyższych krajach nadzór sądowy (procesowy) i nadzór finansowy (AML) działają równolegle. Sędzia pilnuje litery prawa, a jednostka analityki finansowej pilnuje "czystości" pieniądza. Nie ma tu mowy o żadnym zatarciu funkcji.
- **Licytacje jako słaby punkt:** Międzynarodowe agencje (FATF) wskazują, że licytacje komornicze bez AML to najprostszy sposób na zalegalizowanie gotówki z przestępstwa. Licytant wpłaca wadium, kupuje dom, a komornik (w polskim systemie) nie ma nawet prawa zapytać, skąd te pieniądze pochodzą.

Na jakiej podstawie merytorycznej Ministerstwo uznaje, że systemy Francji, Belgii czy Kanady są wadliwe lub prowadzą do 'zatarcia charakteru funkcji', skoro kraje te od lat z powodzeniem stosują AML wobec komorników i syndyków, podnosząc tym samym bezpieczeństwo obrotu finansowego?

Podsumowanie:

Ministerstwo twierdzi, że "objęcie komorników ustawą AML w Polsce wiązałoby się z szeregiem zagrożeń". Dlaczego zatem w krajach takich jak Francja czy Belgia te zagrożenia nie wystąpiły, a komornicy skutecznie pomagają w walce z praniem brudnych pieniędzy?.

UZASADNIENIE INTERESU PUBLICZNEGO

Transparentność organów takich jak komornik czy syndyk ma kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa obrotu gospodarczego i zaufania do Państwa. Operowanie przez Ministerstwo w oficjalnych pismach pojęciami nieostrymi i unikanie twardych danych liczbowych budzi niepokój społeczny co do realnej szczelności systemu nadzoru nad majątkiem obywateli.

